

2031

30è Congrés Nacional

PONÈNCIA ESTRATÈGICA

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

Ponència estratègica

Índex

1. 2031, cent anys en peu de lluita	7
2. Ens refermem en els nostres objectius fundacionals	9
3. Renovem l'aposta pel vincle entre la lluita social i l'emancipació nacional	10
4. Avancem en l'anàlisi del context polític actual	12
5. Fem valdre la nostra força.....	15
6. Ens disposem a retornar l'orgull de país	18
7. Projectem el 2031, relancem la independència	20

2031

30è Congrés Nacional

PONÈNCIA ESTRATÈGICA

ESQUERRA
REPUBLICANA

Objectiu 2031.

Una majoria sòlida per a la República Catalana. Independència nacional i emancipació social

1. 2031, cent anys en peu de lluita

L'any 2031 en farà cent de la fundació d'Esquerra Republicana de Catalunya i de les Joventuts d'Esquerra Republicana-Estat Català, de la proclamació de la República Catalana i de l'establiment de la Generalitat republicana.

En el camí d'aquestes efemèrides, de cent anys en peu de lluita, ens refermem en els nostres objectius fundacionals, renovem l'aposta per constituir-nos com l'eina política central per a l'alliberament nacional i el progrés social, renovem l'anàlisi sobre el context polític de Catalunya i el conjunt dels Països Catalans, volem contribuir a retornar l'orgull i a reforçar la consciència de país, ens comprometem a fer valdre la nostra força —a les institucions, en el teixit ciutadà i al carrer— i plantequem el 2031 amb una estratègia que volem que sigui compartida amb les altres forces polítiques independentistes, amb els altres partits d'esquerra i progressistes i amb les entitats sobiranistes, els sindicats nacionals i de classe i els moviments antifeixistes, antirepressius, ecologistes, feministes i pacifistes.

Estratègia que passa per la construcció d'un projecte basat en els valors de la llibertat, igualtat i fraternitat que busca consolidar la cohesió social al voltant dels principis democràtics i cívics, posant l'accent en la ciutadania i en el compromís amb la defensa del bé comú a través de la construcció d'escenaris nacionalment sobirans i socialment justos perquè tothom tingui les mateixes possibilitats de ser feliç. En definitiva ens cal dinamitzar un nou procés de construcció nacional, radicalment democràtic, en permanent formació i amb una mirada des de l'esquerra, que ens permeti anar conquerint i acumulant sobirania diverses que impliquin transformacions socials, econòmiques i culturals per garantir una vida digna a la ciutadania.

L'any 2031, que marcarà el centenari d'alguns dels episodis més transcendents de la història contemporània dels Països Catalans, ens ofereix una oportunitat ineludible per construir les condicions que ens permetin consolidar una majoria social i política favorable al projecte de la República Catalana, com a condició indispensable per a poder fer efectiu el dret a

l'autodeterminació. Amb aquesta fita al davant, des d'Esquerra Republicana presentem una ponència política que defineix les bases d'una nova estratègia, ambiciosa però realista, amb un nou llenguatge i una anàlisi actualitzada del moment polític que viu el país, per generar les condicions necessàries per assolir aquest objectiu.

Fem una crida a aprofitar els aprenentatges de la història i fer nostres els reptes actuals. L'experiència del procés polític que va culminar el 2017 ens ha deixat una sèrie d'aprenentatges fonamentals sobre el camí cap a la plena sobirania nacional i els obstacles que inevitablement haurem d'afrontar. Aquell moment històric va demostrar la determinació d'una part important del país, però també va evidenciar les dificultats d'assolir l'objectiu sense una majoria suficientment àmplia, cohesionada i preparada per a sostenir el desafiament. En aquest sentit, cal fer una revisió en profunditat, transparent i amb voluntat constructiva de tot el període i dels factors que van determinar o condicionar el desenvolupament dels fets, per tal treure'n conclusions que ens permetin aprendre de cara al futur.

La interpretació del que va passar el 2017 ens porta a una conclusió clara: per a poder guanyar, ens calen lideratges compromesos amb la independència i alhora, l'independentisme ha de treballar per ampliar i consolidar una majoria sòlida i estable, capaç no només de resistir la repressió i els obstacles institucionals, sinó també d'impulsar un projecte col·lectiu engrescador i inclusiu que connecti amb sectors més amplis de la societat catalana. Cal consolidar sindicats nacionals, federacions d'empresaris partidaris de la independència, mitjans de comunicació i entitats socials que defensin el dret a la independència de Catalunya.

Això implica una tasca constant de pedagogia, de construcció de complicitats i de demostració que la independència com a objectiu polític, sinó la millor eina per garantir una Catalunya més justa, pròspera i democràtica. Si volem que la independència esdevingui un objectiu assolible, cal sumar més persones al projecte, enfortir les bases del moviment i preparar-nos millor per afrontar els reptes que vindran.

Sabem que la lluita per la independència, com gairebé tots els moviments històrics, no és lineal, i encara més quan tenim dos estats en contra. Per aquest motiu, hem de saber interpretar cada moment polític amb intel·ligència i determinació. L'experiència de l'independentisme ens demostra que hem superat etapes de clandestinitat, moments d'irrellevància política i fins i tot conflictes bèl·lics. Però també hem sabut construir altres etapes en les quals hem assolit la centralitat política i el protagonisme en l'esdevenir del país. Moments diversos que han requerit estratègies diverses i de capacitat d'adaptació per a saber-les elaborar. La correlació de forces del moment actual planteja importants adversitats, la principal de les quals és la pèrdua de la majoria independentista al Parlament de Catalunya, fruit dels resultats de les eleccions del maig de 2024. No obstant això, també ens ofereix oportunitats que no podem desaproveitar. Davant del risc de derrotisme i d'una política de braços caiguts, cal fer valdre actius importants, com el paper clau de les forces independentistes i, molt especialment, el d'Esquerra Republicana, tant al Congrés de Madrid com al mateix Parlament de Catalunya. Hem de fer d'aquesta situació un trampolí per reforçar la nostra posició i avançar cap als nostres objectius.

Des de la nostra força institucional, però també treballant des de la base amb tots els agents que vertebraven i impulsen dia rere dia el país, enfront dels moviments reaccionaris que emergeixen per tot el món i també a casa nostra, cal impulsar la construcció d'una identificació nacional inspirada en els valors republicans. Un «nosaltres» republicà col·lectiu arrelat als valors d'obertura, inclusivitat i progrés. Volem una catalanitat que reflecteixi la pluralitat de la nostra societat. Una narrativa que compatibilitzi la identificació comuna amb el respecte i la visibilitat de les identitats culturals particulars de cadascú, on totes les persones que viuen i treballen al nostre país se sentin part d'un projecte nacional compartit, independentment del seu origen. On l'orgull de pertànyer a una realitat col·lectiva, amb el català com a llengua comuna i eix vertebrador, arribi a totes les cases, amb independència de l'idioma que s'hi parli. Un sentiment que ens ha de vincular estretament a tots aquells que vivim als Països Catalans, sempre des del ple respecte a les realitats, les dinàmiques i els processos que cada territori decideixi emprendre sobiranament. Des d'aquests principis, que entronquen amb la tradició històrica que sempre ha tingut el catalanisme, ens comprometem a combatre sense ambigüitats les concepcions retrògrades i excludents de la catalanitat, que només serveixen per a dividir-nos i posar en perill la continuïtat i la viabilitat del projecte d'independència nacional i emancipació social del país. Aquesta cohesió nacional, aquest sentiment de pertinença, és un factor clau per a

l'assoliment d'objectius col·lectius ambiciosos. Recuperem, una vegada més, la vella cita que ens diu que la Catalunya pura és la principal enemiga de la Catalunya lliure.

Per a construir l'escenari propici per a l'any 2031, caldrà també dedicar els nostres esforços a la construcció de sobiranes nacionals i a reforçar el marc institucional català. Bastir una majoria social per la independència i que aquesta majoria social sigui també una majoria política, és condició necessària, però no suficient. L'opció de governar les principals institucions del país amb una majoria favorable a la independència permetrà ajudar a construir-la, però no ha de ser un objectiu per si mateix. Cal preparar les condicions perquè, quan això passi, tinguem la capacitat i el poder polític necessari per a poder liderar en condicions el camí a l'exercici del dret d'autodeterminació. Per això, caldrà també treballar per reduir la presència de l'Estat espanyol al territori, de tal manera que siguin les institucions i els agents propis del país els que regeixin tots els àmbits de la vida de la ciutadania. La República Catalana a la que aspirem no ha de ser una declaració retòrica, sinó un projecte amb fonaments sòlids que garanteixi el benestar, la llibertat i la justícia social de tots els catalans i catalanes.

Aquesta ponència política no només és un full de ruta d'Esquerra Republicana cap a la independència per als anys vinents, sinó també una crida a la societat catalana per sumar esforços i assumir responsabilitats col·lectives. Les condicions que han de dibuixar com serà la Catalunya i la resta dels Països Catalans del 2031 cal que les comencem a treballar des d'avui, amb fermesa, amb esperança i amb la voluntat de construir un país lliure, just i republicà.

Ara, més que mai, i com ho vam saber fer en aquells moments essencials l'any 1931, hem d'estar a prop de la gent, de les lluites socials, de les reivindicacions per als drets i les llibertats i en la lluita contra l'extrema dreta i contra totes aquelles formacions que en formen part.

Hem de tenir la capacitat de fer de la política l'eina de la solució als problemes de la ciutadania. En definitiva, hem de generar la confiança en un projecte que aspira a la llibertat per a guanyar-ho tot.

En el camí cap a la República Catalana, ens comprometem amb la independència nacional i l'emancipació social.

2. Ens refermem en els nostres objectius fundacionals

Gairebé cent anys després de la fundació d'Esquerra Republicana de Catalunya, el 1931, ens refermem en els nostres objectius fundacionals: els principis de justícia social, republicanisme i llibertat nacional de Catalunya. Tot aglutinant sensibilitats i tradicions diferents, des de l'obrerisme, el socialisme, el separatisme i el republicanisme federal -tal com es definien aleshores aquests agents polítics- i el moviment anarquista i llibertari i a partir d'una base social estesa en una xarxa territorial d'associacions, ateneus i grups locals i comarcals, Esquerra va esdevenir el motor d'una època fructífera per al país que va significar un notable avenç en el progrés social i cultural, les llibertats personals i l'afirmació nacional.

El 'Manifest d'Intel·ligència Republicana', de 1930, en va ser el tret de sortida. Les seves conclusions, dirigides a totes les forces polítiques catalanistes, republicanes i progressistes, mantenen la seva vigència traslladant-les al context d'avui:

«Mentre continuïn aquesta desunió i lluites interiors, dictadures semblants a les que aquests darrers anys hem sofert continuaran governant i privant el nostre poble de tota llibertat. [...] Cal unir-se, organitzar-se i lluitar amb tots els nostres mitjans per la consecució immediata d'aquest programa mínim que asseguri la llibertat del poble i faci impossible l'adveniment de noves tiranies.»

Aquests van ser els valors del republicanisme sobiranista d'esquerres que van emmarcar l'acció política d'Esquerra a partir de les eleccions municipals del 1931, que van esdevenir plebiscitàries i van donar pas, primer, a la proclamació de la República Catalana i, tot seguit, a la constitució del Govern de la Generalitat, que va transformar el país i va posar les bases cap a l'emancipació social i nacional. L'aposta pel que havia de ser —i va ser— un canvi de règim va triomfar gràcies a una organització política de masses, amb una alta militància en les organitzacions polítiques i sindicals i una força territorial i institucional sense fissures. Persones de diferent origen ideològic i d'una diversa formació cultural es van organitzar al voltant d'una premissa que els unia: treballar per canviar de règim, pel país i per la seva gent.

Són els valors que van mantenir l'acció d'Esquerra, confrontant-se al feixisme, durant la Guerra Civil, l'exili i el franquisme, tot i la dura repressió, la diàspora de molta de la nostra gent i l'assassinat d'altres, amb el president Companys al capdavant. I són els valors que han de continuar conformant la nostra acció, amb totes aquelles noves lluites que tenen com a objectiu l'assoliment de les condicions d'emancipació de les persones.

Avui, com fa cent anys, el canvi de règim és imprescindible i s'hi afegeixen nous motius per a reclamar-lo. El manteniment dels poders fàctics de l'Estat en mans dels hereus del franquisme impedeix avançar cap a un poder polític descentralitzat i democràtic i cap a una equitat econòmica. La lluita per la independència, la sobirania, la democràcia, l'internacionalisme i l'antifeixisme segueix sent completament vigent. Al mateix temps, s'hi sumen nous objectius indestruïbles dels anteriors, que donen resposta a les necessitats actuals i que contribueixen a projectar l'emancipació social i nacional, com són la lluita feminista i l'ecologista.

3. Renovem l'aposta pel vincle entre la lluita social i l'emancipació nacional

Des del reconeixement a l'època fructífera de la República, i conscients del paper determinant que ha tingut Esquerra Republicana al llarg d'aquests gairebé cent anys de vida, renovem l'aposta per constituir-nos com l'eina política central per a l'alliberament nacional i el progrés social del nostre país al costat dels moviments i les lluites compartides que han de fer-los possibles com a conquesta col·lectiva: el municipalisme transformador, l'associacionisme social, veïnal, cultural i educatiu, el sindicalisme de classe, l'ecologisme, la defensa de la terra i del sector primari, el feminisme, el moviment LGBTIQ+ el sobiranisme, l'internacionalisme solidari... Una Esquerra Republicana que reivindica la seva posició d'eix central de l'esquerra nacional i de garant dels principis de justícia social, republicanisme i llibertat nacional. I que entén que alliberament nacional i emancipació social són els dos paràmetres que han de definir, de manera indissociable i indestruïble, la seva acció política.

Un partit que fomentant aliances flexibles i sense sectarisme, esdevingui espai acollidor d'opcions republicanes compromeses amb la resolució del conflicte polític amb un referèndum acordat. Capaç de defensar els interessos de les classes populars tot establint un pla concret d'emergència social i regeneració democràtica, oferint esperança a la gent amb propostes que combatin la precarització creixent i garanteixin una vida digna: accés a l'habitatge, alimentació saludable, salaris decents, drets i llibertats, seguretat i defensar el territori en clau ecològica.

Amb aquesta ponència, ens refermem en l'afirmació que l'emancipació de les classes treballadores i populars serà possible en tant que visquem en un país lliure i plenament sobirà, on les decisions es prenguin des de la proximitat, on es conegui on, quan i qui les pren, on puguin ser reversibles i representin el sentit majoritari de la societat, donant veu a la diversitat

d'actors que la conformen. En el context actual de dependència dels estats espanyol i francès, aquesta emancipació no és possible. Han estat múltiples els intents de demostrar-ne la viabilitat i tots han fracassat en topar, en el primer cas, amb un règim amb immutables herències del franquisme i, en el segon, amb un estat centralista fonamentat en la negació absoluta de la seva diversitat nacional, lingüística i cultural.

La independència de Catalunya no pot ser només una aspiració nacional, sinó una oportunitat real per a construir un país més just, pròsper i amb més drets per a la seva ciutadania. Perquè l'independentisme esdevingui hegemònic, la societat ha de percebre que disposar d'un Estat propi és l'eina més útil per millorar les condicions laborals, garantir l'accés a un habitatge digne i gaudir d'uns serveis públics de qualitat. Sense aquesta connexió directa entre independència i millora de les condicions de les classes treballadores i populars, difícilment es podrà ampliar i consolidar el suport social al projecte independentista.

Avui, després d'una dècada marcada per crisis econòmiques, socials i polítiques, la ciutadania viu en una situació d'incertesa permanent. Moltes persones perceben que les institucions no són capaces de donar respostes àgils i eficients als problemes quotidians que pateixen. Aquesta realitat es manifesta en la precarització del treball: a Catalunya, gairebé 400.000 persones treballen i, tot i així, són pobres. Des de la crisi del 2008, moltes més han vist reduïda la seva capacitat d'estalvi i de planificació de futur. Paral·lelament, la crisi de l'habitatge s'ha agreujat fins al punt que moltes famílies destinen entre el 30% i el 50% dels seus ingressos al lloguer, dificultant el seu dia a dia i hipotecant el seu futur.

Aquest empitjorament de les condicions de vida s'ha vist agreujat per la incapacitat de les administracions de dimensionar els serveis públics segons les necessitats reals del país. En pocs anys, la població de Catalunya ha crescut de 6 a 8 milions d'habitants, però el sistema educatiu, sanitari i les infraestructures no han seguit el mateix ritme. Això ha derivat en una saturació dels serveis, un empitjorament de la qualitat de vida i un risc creixent per a la cohesió social en molts barris.

Per això, el nostre projecte independentista ha de ser una lluita connectada de les preocupacions materials de la gent. Ha de ser un projecte polític que posi veu a aquests problemes, que plantegi respostes clares i concretes, i que defensi aquestes solucions tant als carrers com a les institucions. Només així la independència es percebrà com una eina imprescindible per garantir una vida digna a tota la ciutadania.

Ens refermem en la convicció que l'emancipació nacional serà possible en tant que les classes treballadores i populars s'emancipin. És en aquest sentit cal teixir un lligam cívic entre la diversitat d'identitats que conviuen en la Catalunya dels 8 milions i en el conjunt dels Països Catalans dels 14 milions, tot reivindicant la construcció d'un futur nacional col·lectiu compartit per a tothom, al voltant de conceptes amb ampli suport social com l'exercici del dret a decidir. La independència que des d'Esquerra Republicana anhelem comporta l'establiment d'un nou estat, la República Catalana, sense llasts del passat i amb un objectiu primordial: l'autonomia de totes les persones que hi visquin i unes relacions d'igual a igual. El dret a decidir situa l'estratègia cap a la República Catalana en un paràmetre d'aprofundiment de l'exercici de la democràcia, que ha de possibilitar eixamplar la política d'aliances en el camp sobiranista-catalanista, oferint l'oportunitat d'ampliar al màxim la reivindicació a tots els sectors possibles. I ens cal entendre la sobirania i la democràcia molt més en sentit d'autoorganització popular, reconstruint comunitat des d'una pluralitat d'espais i sensibilitats diverses.

4. Avancem en l'anàlisi del context polític actual

Esquerra Republicana renova amb aquesta ponència l'anàlisi sobre el context polític de Catalunya i el conjunt dels Països Catalans i dibuixa les necessàries accions polítiques que se n'han d'extreure per tal de reprendre el camí de l'emancipació nacional.

Afrontem les amenaces globals que vivim: l'auge de l'extrema dreta i de la polarització; l'exclusió social i territorial provocada pel capitalisme globalitzat; el reforçament dels centralismes estatals; la inacció dels organismes internacionals; la securització de l'espai públic; el retrocés en els drets de les dones i les persones LGBTIQ+, la criminalització de les migracions forçades per raons econòmiques, polítiques i climàtiques... Entomem els nous reptes i tots els que s'han intensificat en els darrers anys: gentrificació, globalització, precarietat laboral, crisi climàtica, ressorgiment dels bel·licismes...

Apostem per una acció política que assoleixi els objectius d'alliberament nacional i social, sense abandonar els principis que ens singularitzen, però entenent que els avenços nacionals i socials arriben a partir de les lluites compartides. Ens comprometem amb polítiques actives que reverteixin la frustració generada per un sistema econòmic i una acció institucional incapaç de donar resposta a les expectatives i els esforços de la ciutadania, especialment de les noves generacions, i que situïn els problemes del dia a dia, des dels més locals als més globals, en la prioritat de les institucions, prenent consciència dels errors comesos per la via socialdemòcrata i amb la voluntat de millorar les condicions de vida de la nostra gent. L'emergència dels extremismes és, en bona part, degut a la incapacitat dels governs dels partits polítics tradicionals, i de les esquerres en particular, de revertir els retrocessos econòmics i socials de la majoria i combatre el règim i les elits que el controlen i se'n beneficien, una situació que també s'ha donat a casa nostra, com és el cas de la riuada del proppassat 29 d'octubre al País Valencià.

En l'àmbit internacional, l'adveniment de l'extrema dreta i l'autoritarisme, que advertíem fa temps en l'àmbit europeu, ja és, malauradament, una realitat arreu. L'arribada de l'extrema dreta als governs, fins i tot del feixisme, ha canviat els termes de la conversa pública i dels debats polítics i ha comportat la vulneració de drets humans. Un fet que ha estat possible —i que està creixent— gràcies a l'impuls i el finançament, cada cop més evident, dels grans poders econòmics, que veuen com es multipliquen els seus guanys a costa d'un empobriment que no para de créixer de la majoria, i que garanteix la continuïtat dels seus privilegis.

Aquest context global situa en una posició fràgil a les nacions sense estat, que no disposen de poder ni polític, ni econòmic ni coercitiu, però que tenen en el poder social i popular la seva via de pervivència i de futur. La falta de capacitat d'acció de les entitats multilaterals davant els genocidis i d'altres crims contra la humanitat canvia la percepció sobre la seva eficiència i fa encara més vulnerable la situació de les nacions sense estat i les minories ètniques, en especial aquelles que aposten per una lluita no-violenta. Una inacció global que, afegida a un capitalisme salvatge, converteix els drets en mercaderies i obliga els poders públics a competir en situació de desavantatge amb una economia controlada cada cop per menys persones.

La vulneració dels drets civils i polítics, la crisi climàtica, la creixent desigualtat econòmica, la proliferació del discurs d'odi i la vulnerabilitat dels drets socials i la minorització lingüística impacten directament als Països Catalans, on se suma una voluntat centralitzadora i una persecució cap al catalanisme i l'independentisme per part dels estats espanyol i francès. A la Catalunya Nord, la manca de protecció cap a la llengua catalana accelera la situació de desnacionalització. A les Illes Balears i Pitiüses i al País Valencià, els governs del Partit Popular, amb el suport de Vox, han forçat i executat agressions lingüístiques flagrants. A Catalunya, per altra banda, un govern monocolor del PSC a la Generalitat, en un context en què el PSOE també governa a l'estat espanyol, comporta el perill d'un major afebliment del sobiranisme i una persistència en la voluntat d'erradicar l'independentisme i qualsevol altre moviment dissident sota l'emparedament d'una pretesa pacificació social.

L'independentisme, vuit anys després de l'1 d'octubre, no ha estat capaç de fer una diagnosi comuna de què va fallar i es troba fragmentat, sense rumb, sense estratègia compartida i desmobilitzat. Alhora, però, les dues forces polítiques majoritàries de l'independentisme tenen, segons l'aritmètica parlamentària, una evident palanca d'influència en els governs de l'estat i de Catalunya. L'independentisme, que va arribar al seu punt àlgid de suport electoral amb l'augment de la repressió del 2019, no ha sabut transmetre que la repressió perdura i que actualment l'Estat la manté, més encoberta, mitjançant les infiltracions policials. La pèrdua de la majoria absoluta del Parlament de Catalunya el 2024, davant la incapacitat de complir les expectatives creades després de nou anys, ens situa en un nou escenari, en el qual s'hi sumen nous reptes als quals cal donar resposta.

Després del referèndum de l'1 d'octubre del 2017, Esquerra Republicana va dur a terme diverses conferències nacionals per analitzar la situació política del país i redefinir la seva estratègia. Aquestes trobades van ser clau per valorar els èxits, els reptes i les debilitats del moviment independentista en un nou escenari polític marcat per la repressió de l'Estat.

Les ponències polítiques dels anys 2018 i 2019 van destacar un fet cabdal: l'independentisme havia assolit un nivell històric de força social que es traduïa, també, en una majoria institucional. Aquest avenç havia aconseguit posar l'Estat contra les cordes i havia sacsejat com mai els fonaments del règim del 78. Es tractava d'una fita revolucionària i un motiu d'orgull col·lectiu. No obstant això, també es va constatar que la resposta de l'Estat va ser molt més contundent del que s'havia previst, vulnerant drets fonamentals i demostrant una gran capacitat repressiva. Davant d'aquesta realitat, el moviment independentista va haver d'afrontar una reflexió profunda: era imprescindible engrandir la base de suport, créixer i reforçar-se en tots els àmbits per a encarar amb més solidesa els futurs desafiaments.

Aquesta evolució estratègica va tenir continuïtat en les ponències de 2022 i 2023, que van introduir un nou element fonamental: la necessitat de demostrar que l'independentisme ha de ser una força de govern capaç de gestionar els afers públics amb solvència i de millorar la vida de la ciutadania. Aquest enfocament es va considerar essencial per construir les majories socials necessàries per avançar cap a l'objectiu independentista.

Aquests postulats, que implicaven també una adaptació estratègica, no van ser compartits per altres actors centrals de l'independentisme, malgrat que, per la via dels fets, molts van assumir, de facto, aquest posicionament. Aquest nou enfocament estratègic va donar lloc a un cicle electoral favorable entre 2019 i 2021. En aquest període, Esquerra Republicana, en concret, i l'independentisme globalment van aconseguir assolir un suport electoral significatiu, en un context polític marcat també per la repressió i la resposta de l'Estat. No obstant això, aquest suport electoral històric no ha estat sostingut en el temps. Amb la sortida de la presó dels líders polítics i la fi de la fase més dura de la repressió, Esquerra Republicana i el conjunt de l'independentisme han hagut d'afrontar un nou cicle electoral en què s'ha experimentat una davallada notable del suport popular.

Aquests resultats mostren que hem tingut dificultats per a establir noves fites clares i assolibles a curt, mig i llarg termini que facin coherent la nostra acció política i generin il·lusió i emocions. A més, algunes qüestions centrals, com la precarització laboral, l'accés a l'habitatge, la qualitat dels serveis públics, el retrocés de la llengua o la gestió de Rodalies han quedat excessivament desdibuixades en el discurs independentista. Quan el moviment independentista ha estat capaç de marcar objectius compartits i mobilitzadors, tant en l'àmbit nacional com en la millora de les condicions de vida de la ciutadania, ha connectat amb les demandes socials de la gent treballadora. Quan no ho ha fet, ha perdut capacitat de liderar tant l'agenda nacional com la social, quedant sovint relegat a reaccionar davant la repressió i a moure's dins d'un marc polític determinat, de nou, pel Règim del 78. Aquesta situació ha comportat un desgast electoral i polític que ha marcat el final d'una etapa i l'obertura d'un nou escenari.

Malgrat que ens reafirmem en els principis que van inspirar les ponències anteriors, som conscients de l'obertura d'una nova etapa i de la necessitat de reaccionar davant de la pèrdua de confiança d'una part del nostre electorat. Ara, vuit anys

després de la celebració del referèndum d'autodeterminació, ens toca marcar l'estratègia en l'àmbit nacional pels pròxims sis anys. Això comporta, indiscutiblement, que refem l'anàlisi sobre la situació del país, tot adequant-nos als canvis polítics que s'hi han produït i al context socioeconòmic dels Països Catalans.

La desconfiança que s'ha instal·lat en la ciutadania en la viabilitat del projecte independentista, a banda d'allunyar del projecte d'emancipació nacional amplis sectors socials que en el passat s'hi havien sentit interpel·lats i atrets per un projecte d'un país millor, ha produït un trencament emocional que posa en risc tota la força acumulada durant els darrers anys. I també una por induïda i alimentada pels discursos populistes i xenòfobs que projecta en molts ciutadans la imatge d'enemic, per motius ètnics, d'origen o religiosos, plantejant una barrera per a les relacions socials que trenca la cohesió social i la mateixa noció d'unitat del poble català, conformat en més de dos terços per descendents directes o indirectes de la immigració del segle passat.

Mentrestant, l'estat espanyol ha continuat la seva persecució i la seva resposta repressiva a l'independentisme i als moviments socials, especialment a partir del control que hi exerceix el poder judicial, que ha demostrat, dia a dia i de manera continuada, que no és independent ni imparcial. La judicatura a Espanya és un actor polític amb gravíssims dèficits de legitimitat democràtica, des del moment que es troba situat al marge de la sobirania popular, utilitzant els recursos, l'organització i els processos judicials per a l'eliminació de la dissidència política i social. El sistema judicial espanyol és hereu directe d'un estat autoritari i contribueix a bastir i sostenir una democràcia de molt baixa qualitat, allunyada dels paràmetres més essencials de la democràcia liberal.

Hem comprovat històricament com l'estat espanyol ha estat bel·ligerant amb el sobiranisme, en tenim proves recents. No obstant, malgrat que resulti difícil obrir un camí sobiranista a nivell d'estat, també és cert que en la actual composició parlamentària espanyola s'obre una finestra d'oportunitats, que per mínima que fos, tenim l'obligació de contemplar-ne les potencialitats en el camí de la superació del règim del 78 en termes de reconeixement de la plurinacionalitat, deconstrucció de les estructures institucionals postfranquistes —que palesament encara perduren—, així com l'avenç en termes de drets i llibertats, partint —com partim— d'una democràcia actualment molt limitada i de molt baixa qualitat.

Així, hem viscut una legitimació absoluta de la monarquia espanyola, que li ha permès guanyar suport social; un rearmament de l'Estat, que ha comportat una renovada i més gran inversió en l'OTAN; i un desplegament de recursos públics per a les elits econòmiques, com la banca i les grans energètiques, que han vist augmentar exponencialment els seus beneficis. Tot plegat mentre s'aplica una política centralista del «reencuentro» sota el fals relat que, si no, el PP contraatacarà des de les comunitats autònomes que governa. Un relat que caurà per si sol quan hi hagi un canvi de color polític al capdavant del govern espanyol. Des d'aquesta perspectiva, i amb el bloqueig d'algunes accions quan els vots depenien d'Esquerra Republicana, els governs espanyols han volgut recuperar de facto competències en gairebé cada llei i decret que han presentat. Del suposat federalisme de l'esquerra espanyola ja no en queda ni l'apel·lació retòrica.

La democratització, doncs, ha de ser un repte comú del conjunt de les forces democràtiques de tot l'estat, i molt particularment les esquerres sobiranistes. Si no trobem i fem viable una estratègia comuna, des de la pluralitat política i nacional, resultarà difícil assolir el mínim impacte democratitzador que, a nivell estatal, és condició necessària per al reconeixement del dret d'autodeterminació tant dels Països Catalans com d'EsukalHerria i Galiza.

Tot plegat en un context difícil en l'àmbit internacional i estatal, doncs arreu del món bufen vents molt desfavorables als avenços democràtics, impactant de forma directa en el nostre propi projecte d'emancipació nacional, atès seu caràcter eminentment democràtic. Se'ns presenta així un panorama molt complicat i alhora contradictori, on l'acció política per a la defensa de la democràcia s'haurà de projectar simultàniament en les esferes nacional, estatal, europea i internacional. I on la lluita per la nostra pròpia emancipació ha de connectar amb moltes altres lluites per la llibertat i la democràcia. En aquest context, i en la perspectiva del 2031, la lluita per la plena sobirania democràtica i la nostra independència nacional pot adquirir un sentit més clar, pot assolir altes quotes de legitimitat i gaudir d'un alt grau de consens social.

5. Fem valdre la nostra força

Actualment, les forces independentistes no disposem d'una majoria al Parlament de Catalunya. Reconstruir aquesta majoria és, indubtablement, una condició necessària per afrontar amb garanties els grans reptes vinculats a l'objectiu de la independència nacional, malgrat que l'experiència ens ensenya que, per si sola, tampoc és una condició suficient per assolir-lo.

Tanmateix, l'actual correlació de forces permet d'exercir una influència determinant en dues cambres clau: el Parlament de Catalunya i el Congrés dels Diputats. Aquesta capacitat d'incidència no pot ser malbaratada. Ha de ser aprofitada amb intel·ligència i determinació, fent servir els espais de decisió política com una palanca de força per avançar en tots els àmbits possibles al servei de la causa independentista. Saber gestionar aquestes potencialitats amb estratègia i visió a llarg termini és imprescindible per seguir impulsant el camí cap a la plena sobirania del país. A més, amb la voluntat d'aconseguir victòries socials des de i per Catalunya, afrontarem les negociacions amb marcs diferenciats. De la mateixa manera que a Catalunya incidirem en una governabilitat al servei de les persones, des de la plena implicació en el projecte nacional, amb l'aspiració de liderar-lo, a l'Estat exercirem la nostra força democràtica per tombar aquelles estructures que ens impedeixen d'avançar cap a la sobirania i la independència.

Aquesta determinació d'aprofitar sempre totes les oportunitats que les circumstàncies ofereixen per avançar ha estat una constant al llarg de la història d'Esquerra Republicana, també en els darrers anys. Des de totes les cambres parlamentàries, el partit ha actuat com a dic de contenció davant els programes espanyolistes i recentralitzadors, alhora que ha treballat incansablement per a fer avançar àmbits essencials com els drets civils, el reconeixement i la promoció de la llengua catalana o el finançament dels serveis públics que garanteixen el benestar de la ciutadania dels Països Catalans. Aquesta aposta ha estat sempre guiada pel compromís amb la causa independentista i amb la gent, fins i tot en moments en què ha hagut de fer front al menyspreu o a l'obstaculització d'altres forces sobiranistes. Malgrat aquestes dificultats, el temps ha demostrat que aquesta estratègia és la més útil per assolir avenços concrets i tangibles. Quan les circumstàncies ho permeten, esdevé l'opció que totes les forces independentistes acaben assumint, evidenciant així que la constància, la responsabilitat i el pragmatisme són elements imprescindibles per avançar en el camí cap a la independència.

També en l'actual etapa, oberta després de les eleccions al Parlament de Catalunya del 2024, cal saber gestionar amb responsabilitat, intel·ligència i compromís la força de la qual disposem. L'independentisme, teixint les aliances socials i polítiques necessàries, ha de continuar exercint la seva influència amb una visió estratègica, sense caure en el tacticisme estèril ni en el curtterminisme.

Un dels objectius principals ha de ser el reforçament de les institucions nacionals, dotant-les de més poder polític, més sobirania econòmica i més capacitat d'influència sobre els diferents aspectes que regeixen la vida de la ciutadania. Aquest enfortiment institucional no només és necessari per millorar la governança present del país, sinó que també és una inversió de futur. Aquesta és una missió que exigeix determinació: pensar en el futur del país i en com, quan l'independentisme recuperi la majoria i torni a liderar la nació, ho faci amb unes institucions més sòlides, més robustes i amb una major capacitat efectiva per exercir el lideratge. Només així es podrà avançar amb garanties i estar preparats per superar tots els obstacles que apareixeran en el camí cap a la plena sobirania.

D'altra banda, també cal fixar la mirada en les institucions que representen la presència de l'Estat espanyol en el nostre territori. Si bé l'independentisme ha estat tradicionalment conscient de la necessitat de construir estructures institucionals pròpies que permetin al país governar-se amb més sobirania, també ha de tenir present la importància de reduir el poder i la influència que les institucions de l'Estat exerceixen sobre els diferents àmbits de la vida comunitària de la ciutadania catalana. L'objectiu no és només enfortir les institucions nacionals, sinó també limitar la capacitat d'incidència de l'Estat espanyol a casa nostra. Això passa per qüestionar i revertir totes aquelles dinàmiques que en perpetuen la dependència política, econòmica i cultural, així com per aprofitar qualsevol espai d'influència per reduir el control de l'Estat sobre sectors estratègics.

El món municipal, on Esquerra també té la força que li dona ser capdavantera a Catalunya en nombre de regidories, amb 2.900 electes, és un altre àmbit d'acció institucional decisiu. En l'àmbit municipal, l'independentisme hi manté la majoria de càrrecs locals, amb més de 6.000 regidories. Les polítiques locals són les més pròximes a la ciutadania i, per tant, representen una oportunitat única perquè l'independentisme es mostri com una força transformadora i capaç de millorar la vida quotidiana de les persones. Els ajuntaments no només gestionen serveis essencials, sinó que també exerceixen una influència significativa sobre la societat. Són espais clau per construir un model de ciutadania compromès, treballar des de la base en la consolidació d'una identitat nacional inclusiva i arrelada al teixit social i garantir que la veu de la ciutadania sigui escoltada i tingui un impacte real en la presa de decisions. Per aquest motiu, és fonamental que l'independentisme i el republicanisme es reforci també des dels ajuntaments, demostrant capacitat de gestió i govern, i teixint el màxim de complicitats possibles amb els agents socials del territori. Aquesta presència local és imprescindible tant per a impulsar transformacions socials i econòmiques com per a enfortir la concepció de nació. Els municipis han de ser una peça clau en els moments decisius en què el país es torni a plantejar grans avenços en l'àmbit nacional.

És especialment estratègic que l'independentisme i el republicanisme amplii la seva presència institucional i l'arrelament social en aquelles zones del país, com és el cas de les àrees metropolitanes, on encara és minoritari i on, històricament, les forces polítiques no sobiranistes han mantingut una hegemonia consolidada. Treballar des del municipalisme no només permet construir un país més just i cohesionat, sinó també posar les bases per avançar cap a la plena sobirania nacional.

Esquerra Republicana aspira a ser la primera força metropolitana i a assolir les alcaldies de les principals ciutats del país. Tenint en compte la realitat sociològica de les diferents àrees metropolitanes del país, aquest és un repte complex pel qual cal explorar estratègies i aliances adaptades a les diferents realitats de cada territori, inspirant-se especialment en les que ja han funcionat, on s'ha aconseguit ser primera força o tenir l'alcaldia malgrat eren municipis on històricament el partit havia tingut dificultats per a la seva implantació. Així doncs, cal explorar fórmules que serveixin de revulsiu per obrir-nos a la societat, sumar complicitats entre la ciutadania i dotar-nos dels millors instruments per a guanyar. Instruments als que puguin acollir-se les seccions locals que ho vulguin, cadascuna amb la seva modalitat local i adaptant-se a les condicions del seu municipi.

Esquerra Republicana, com a partit amb vocació de govern i eina de transformació social que és, ha d'estar oberta a col·laborar, crear sinèrgies i establir aliances, especialment en la construcció dels projectes municipals, amb perfils de persones diverses i també, si s'escau, col·laborant amb altres organitzacions disposades a sumar en un projecte municipal conjunt i compromès amb la transformació social. Una estratègia adaptada que en cada circumstància ens permeti aspirar a representar amb el màxim de fidelitat possible la realitat dels municipis que volem governar. Estar oberts a treballar amb persones que provenen de diferents espais ideològics, així com també amb perfils de persones independents i implicades en la vida social del municipi i disposades a sumar-se a un projecte engrescador. Amb aquesta finalitat, caldrà estudiar quins són els instruments legals que cal posar a disposició de les seccions locals que els hi permetin materialitzar de la millor manera possible aquesta voluntat d'obertura en forma de candidatures a les eleccions municipals. En definitiva, una aposta municipalista que ens doni les màximes forces possibles per a guanyar en tots els ajuntaments del país, també a les grans ciutats.

Des del motor municipalista, en confluència amb les entitats sobiranistes, els moviments socials, les organitzacions veïnals, l'associacionisme cultural i la resta de la ciutadania compromesa i mobilitzada, hem mostrat tant la capacitat de sumar força popular en favor del progrés social com de plantejar l'exercici del dret de l'autodeterminació amb l'objectiu d'assolir la independència nacional, amb un diàleg fluid amb el conjunt de la societat civil, i actuant amb una estratègia política pròpia. Hem de ser actius en totes les institucions on som presents, però també —i encara més— en les organitzacions sindicals i sectorials, les entitats sobiranistes i els moviments de lluita i transformació social. Ho hem de ser en el teixit associatiu de cada territori, responent a les seves pròpies necessitats i a la seva realitat, inserint-lo en els objectius nacionals. Hem de bastir, al costat dels màxims agents possibles, un moviment ampli i majoritari d'emancipació nacional i social.

Per tal de recompondre l'independentisme és necessari que els diferents espais independentistes delimitin clarament el seu espai d'identitat política. La unitat per la unitat és un discurs buit. La diversitat política de l'independentisme permet fer créixer el moviment molt més que si es tractés d'un bloc monolític. El fet és que entre les organitzacions polítiques independentistes hi ha diferències programàtiques importants si considerem l'agenda esquerra-dreta, de manera que tenim públics diferents i espais diferenciats pel que fa a preferències polítiques concretes. En conseqüència, ha de ser des de la delimitació de cada àmbit d'identitat política que els diferents espais independentistes han de confluïr en una estratègia conjunta d'autodeterminació. Aquesta és una de les claus de la nova etapa. En tant que Esquerra Republicana la nostra contribució a la política d'alliberament nacional se situa en l'espai de l'esquerra nacional i volem que aquesta sigui tan hegemònica com sigui possible. En aquest sentit, cal que:

1. Recuperem les aliances sobiranistes en el marc d'una Estratègia Nacional pel Referèndum d'Autodeterminació que aplegui les entitats de la societat civil i les organitzacions polítiques catalanes sobiranistes i independentistes d'arreu dels Països Catalans. L'acord ha de perfilar concretament què acordarem en el desplegament de l'agenda nacional, en dos aspectes fonamentals: a) la capacitat de mobilització; b) la coordinació institucional per a l'autodeterminació. Això darrer comporta sumar sempre en objectius d'alliberament nacional, a les cambres legislatives i als ajuntaments, encara que els independentistes no compartim govern. En aquest aspecte, és estratègic coordinar accions al Congrés dels Diputats, al Senat i al Parlament Europeu. El mínim comú denominador de les relacions i de les aliances polítiques en matèria de govern és amb totes aquelles forces polítiques democràtiques que consideren Catalunya en tant que nació.
2. Enfortir les pròpies organitzacions polítiques i promoure l'autoorganització popular en aquesta densa xarxa associativa de què disposa el país. En aquest mateix sentit, potenciar una societat civil incondicionalment democràtica, independent, autoexigent, crítica i autònoma del poder polític institucional i del sistema de partits, però conscient del seu marc nacional.
3. Ampliar les interlocucions polítiques europees. Insistir a treballar sobre centres de poder i d'influència que puguin tenir el conflicte català en agenda, o que com a mínim es mostrin receptius a les demandes polítiques de sobirania.
4. Fer servir per sistema la força política institucional i popular per pressionar l'Estat cap a una resposta política amb relació al conflicte català. Respecte de l'Estat, hem de seguir una estratègia que ens permeti posar en escac el règim del 78. No hi haurà solució al conflicte sense autodeterminació.

La resolució del conflicte polític amb l'Estat —que es va aguditzar arran de la sentència de l'Estatut de Catalunya del Tribunal Constitucional, però que és tan antic com la pèrdua de les llibertats nacionals dels Països Catalans— arribarà a partir de teixir un nou consens social i polític majoritari, amb la suma de nous agents, però també a partir de fer valdre la nostra força per la via democràtica i la mobilització, tot generant costos a l'Estat per tal que accepti negociar els resultats d'un referèndum d'autodeterminació.

Com a partit amb capacitat d'incidir en totes les institucions, amb una presència activa en les lluites del poder popular i amb la voluntat d'esdevenir l'eix de l'esquerra nacional, hem de fer valdre la nostra força per dotar-nos de les eines i estructures necessàries per encarar de nou el conflicte polític amb l'Estat amb unes condicions millors que les que van conduir al referèndum del 2017, aprenent dels errors comesos i reforçant les accions positives que ens hi van conduir. Hem de fer possibles les condicions polítiques i socials que ens permetin plantejar un procés transitable i creïble cap a la independència, és a dir, a la sobirania nacional, que ens ha de dur a assolir la justícia social i territorial a partir de la proclamació de la República Catalana.

Per això, entomem el compromís de promoure i liderar els grans consensos polítics per a la defensa de la nació completa, la identitat catalana, la llengua, la memòria democràtica, la cultura i l'escola; de reconstrucció dels ponts amb les forces polítiques i entitats sobiranistes i teixir-hi noves complicitats, amb l'objectiu d'establir una estratègia compartida; i de consolidació d'aliances programàtiques per un nou país per a tothom: treball digne, alimentació equilibrada i de proximitat i habitatge garantits, alimentació i habitatge garantits, salut pública, educació i accés a la cultura sense exclusions, seguretat,

emprenedoria i civisme. Un país que disposi de totes les eines necessàries per desplegar polítiques inclusives de les noves migracions, tant socials i culturals com jurídiques i de seguretat.

Esquerra Republicana ha de ser l'eix vertebrador de l'esquerra nacional, com ho ha estat, en els seus cent anys d'història, quan el nostre país ha progressat socialment. Treballarem per a crear i enfortir un espai compartit d'acció política de les esquerres independentistes i sobiranistes d'arreu dels Països Catalans. Cal avançar cap a una visió estratègica i una agenda conjunta i coordinada que ens permeti construir aliances per bastir una nova hegemonia cultural i política des de tots els fronts, tant institucionalment com als carrers, i esdevenir així una alternativa real i efectiva al règim actual, que va en contra de les necessitats de les classes treballadores i populars del nostre país.

L'Estat disposa un poderós aparell repressor que no dubta a utilitzar, fins i tot més enllà del seu propi ordenament jurídic i molt més enllà de l'ordenament internacional, i que hem patit abastament. Per això ens cal encara ser més forts, més resilient i més solidaris. I mantenir el combat contra la repressió, continuant fent costat a totes les persones represaliades de totes les organitzacions i moviments sobiranistes i antifeixistes, treballant coordinadament amb les entitats antirepressives i solidàries. Fent valdre els èxits assolits en l'àmbit internacional i de l'Estat.

6. Ens disposem a retornar l'orgull de país

Volem contribuir a retornar l'orgull i a reforçar la consciència de país, tot enfortint la nostra identitat com a poble. Una identitat que entenem diversa i canviant com ho és tota societat, però que fa que tot català i catalana s'hi senti unit, compromès i acompanyat. És el sentit de pertinença el que ens fa forts davant l'autoritarisme, el capitalisme salvatge i el centralisme; i també, el que ens aporta una claredat en el futur. Un futur que, per a moltes persones, cada cop més, es fa difícil d'imaginar.

Des d'Esquerra Republicana, amb la força que ens dona els cents anys de lluita en defensa de Catalunya i la resta dels Països Catalans, ens sentim compromesos amb tota la gent que ha lluitat perquè la nació catalana pervisqui fins avui i ens comprometem a continuar en aquesta lluita. La història ens demostra que depèn dels catalans i les catalanes que sigui així.

Esquerra Republicana neix de la necessitat del poble i el país, com una suma d'opcions d'esquerres, catalanistes i republicanes. I va esdevenir una eina imprescindible per a les persones i per a Catalunya. Cent anys després hem de seguir el mateix estel i facilitar que Esquerra Republicana s'enforteixi de nou com un espai aglutinador en un nou context socio-polític. Un espai de fraternitat entre les esquerres, el catalanisme i el republicanisme. Una eina política de i per a la gent. Som el partit que hem d'aixoplugar a les persones treballadores, que representem les seves inquietuds i problemàtiques i que defensem els seus projectes i objectius. Un nou projecte que s'alimenta de les experiències històriques dels moviments socials, l'avantguardisme de totes les lluites i el compromís de les col·lectivitats. Som independentistes per imposició, i tenim pressa per deixar de ser-ho, però som republicans per convicció i són aquests els valors i principis, que millor ens defineixen.

Les nacions sense estat han hagut de lluitar històricament per la seva pervivència, i avui, en un món globalitzat i ple de desafiaments, aquest repte continua sent present. La continuïtat de la nació catalana depèn, fonamentalment, de la voluntat col·lectiva dels seus ciutadans de seguir formant part d'un «nosaltres» compartit.

El nostre país viu un moment de profunda transformació: mai abans s'hi havien parlat tantes llengües, ni conviscut tantes identitats i orígens diferents. La diversitat és una realitat incontestable, i la nostra capacitat de cohesionar aquest mosaic humà al voltant d'una idea de catalanitat oberta i inclusiva serà clau per al futur del país. La llengua catalana ha de ser el principal element de vertebració, el punt de trobada on tothom és benvingut, independentment del seu origen o creença

Aconseguir aquest objectiu seria un desafiament majúscul si comptéssim amb les estructures d'un estat propi que el facilitessin, però, fer-ho sense aquestes eines, i fins i tot amb unes estructures estatals que hi actuen en contra, converteix el repte en una empresa encara més complexa.

Malgrat aquesta complexitat, hem de posar tota la nostra energia i capacitat de transformació al servei d'aquesta causa. Des del sistema educatiu, l'associacionisme, els àmbits de consum cultural, la tasca dels ajuntaments o el món del treball, des de tots els àmbits, cal treballar activament per construir una identitat compartida i l'indispensable sentiment de pertinença. No només per necessitat, sinó també per convicció. Perquè creiem en una visió republicana de la vida comunitària, basada en la igualtat, la justícia social i la participació de tothom. Perquè així és com el catalanisme ha construït tradicionalment la seva concepció del país: des del diàleg, l'obertura i la integració. Ens sentim hereus orgullosos d'aquesta tradició i, en un moment de grans reptes, la reivindicuem amb més força que mai.

Defensem aquest catalanisme inclusiu davant l'onada reaccionària que pretén imposar una visió tancada, exclouent i ètnica de la catalanitat. Un model que divideix, que genera desigualtat i que desconnecta la nació del seu propi poble. Rebutgem aquest projecte, no només per principis, sinó també perquè és profundament perillós. Una Catalunya que es replega sobre si mateixa i que exclou és una Catalunya condemnada a l'extinció.

Aquesta concepció involucionista de la nació no la farà més forta, sinó més feble. No la farà més gran, sinó més petita. Una catalanitat que es defineixi per la por, per la desconfiança i pel rebuig a la diversitat està destinada a perdre el seu sentit històric i la seva capacitat de sumar voluntats. Si aquest model s'acaba imposant, la catalanitat esdevindrà cada vegada més empobrida, més dèbil i més fosca. Això no només comprometria la continuïtat de la nació catalana, sinó també la viabilitat del projecte independentista.

El nostre repte no és tancar-nos, sinó obrir-nos més que mai. No és empetitir-nos, sinó créixer i sumar. La catalanitat del futur ha de ser expansiva i cohesionadora. Només així podrà sobreviure i avançar cap a la plena sobirania.

Sentim orgull d'un país que ha sabut transmetre una llengua minoritzada generació rere generació, fins i tot quan ha estat més perseguida, i que ha volgut transmetre-la a tot novingut que ha projectat la seva vida al país. Sentim orgull de la capacitat mobilitzadora de la nostra societat, que ha lluitat, una vegada rere l'altra, pels drets de les persones treballadores, per les dones, per la democràcia, per la pau... Sentim orgull de formar part d'un país capdavanter en múltiples àmbits, amb visió estratègica i capacitat innovadora; que vol generar un retorn social. Sentim orgull de representar un país que obre els carrers a la ciutadania, que genera acció comunitària des de la persistència.

Sentim orgull d'un país que, més enllà de la seva posició en l'àmbit internacional, ha sabut preservar les arrels més valuoses: aquelles que ens uneixen en comunitat, en poble. Un país que, com la resta de les nacions del món, ha evolucionat en la mesura que ha canviat la seva ciutadania i que, avui, es troba amb un repte cabdal: trobar la seva identitat en una globalització que ens uniformitza i ens aïlla en les bombolles de les xarxes socials. Un repte al qual sabrem respondre, des de l'orgull, des de la consciència i el coneixement que ens han permès superar tots els obstacles que ens hem trobat, com a país, al llarg de la història. I des de l'acció comunitària que tant ens representa.

7. Projectem el 2031, relancem la independència

Tal com hem fet al llarg de la història, des d'Esquerra Republicana ens disposem a ser determinants en l'esdevenir del país. Assumint els aprenentatges de l'1 d'octubre, ens comprometem a treballar per a la construcció d'un escenari pel 2031 que faci possible consolidar una majoria social i política favorable al projecte de República Catalana i a l'exercici efectiu del dret d'autodeterminació.

Amb els Fets d'Octubre del 2017 (referèndum de l'1, l'aturada de país del 3 i la proclamació d'independència del 27) es va arribar al moment més àlgid del procés d'emancipació nacional. A partir d'aleshores, després de l'octubre de 2017, el partit va prioritzar la lluita antirepressiva i la preservació de les institucions d'autogovern, una vegada constatat que no anava a ser possible assolir l'objectiu de la independència en aquell moment. Una vegada que el capítol de la lluita antirepressiva ha arribat a l'aprovació de la Llei d'Amnistia (a falta d'aconseguir que els seus efectes arribin a totes les persones represaliades), cal tornar a portar el conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol al centre del debat. Cal tornar a l'essència del que és i ha estat Esquerra Republicana, cal continuar el fil roig: una Esquerra que lluita per la llibertat del seu país, però també per la justícia social i garantir drets per tota la ciutadania, sent conscients que la lluita per l'alliberament nacional i per la justícia social són indistingibles. D'aquesta manera, hem de treballar en tres vies. La primera, relançar la independència i reprendre el projecte de República. La independència ha de ser l'eina que permeti omplir de contingut polític i construir la República Catalana amb un model de país i de societat que hem d'explicar a tota la ciutadania, lligant-ho amb les polítiques que Esquerra Republicana va impulsar des del Govern de la Generalitat i el que podrien haver sigut si haguéssim disposat de la plena sobirania. La segona és la lluita per aconseguir la celebració d'un referèndum d'autodeterminació, com a via de resolució del conflicte, que a més posa d'acord a la immensa majoria de la societat catalana. I la tercera, una estratègia guanyadora, en especial, per a les ciutats metropolitanes.

Reafirmem el nostre compromís amb el camí democràtic cap a la Independència, des de la defensa de la catalanitat cultural i social, la lluita per totes les sobiranes nacionals, la confluència amb les classes treballadores i populars de tots els territoris, metropolitanos, urbans i rurals, i compartint espais i generant complicitats amb les causes que acompanyen l'objectiu del progrés personal i col·lectiu.

Aquest escenari irrenunciable l'hem de bastir a partir de l'acció conjunta de les esquerres independentistes i dels sobiranistes del país; de les estratègies compartides per tots els moviments socials i les forces polítiques democràtiques compromeses amb la fita de la sobirania nacional; d'un municipalisme fort i compromès; d'un sindicalisme nacional i de classe; i de la participació activa en els moviments feministes, ecologistes, en defensa de la terra i del sector primari, antifeixistes i solidaris i en les seves mobilitzacions arreu del país. Per això, treballarem amb la màxima generositat per generar complicitat i objectius compartits amb totes aquelles forces i persones sobiranistes d'esquerres, amb la mirada posada a les complicitats que ens van permetre assolir el 3 d'octubre del 2017. Compromesos activament amb el foment i extensió de l'ús social de la llengua catalana, com a llengua comuna i pròpia, hem de promoure l'enfortiment de les associacions que treballen per la seva promoció en tots els àmbits, de les entitats de cultura popular i de les de foment de la memòria històrica.

El debilitament del règim del 78 i de les estructures de dominació de l'estat passa necessàriament per la consolidació de nous espais de sobirania nacional, cultural i social i per una major sobirania econòmica, amb el foment d'iniciatives que responguin a les necessitats de la societat catalana, des de perspectives innovadores, sostenibles, de gènere i de treball digne. Nous espais de sobirania que han de sorgir, també, del desmantellament de les estructures que l'Estat manté a casa nostra i se superposen als nostres propis governs i als ajuntaments, limitant-ne l'acció i constrenyent-ne l'exercici de les seves competències. El manteniment de l'estructura provincial, amb tot el que comporta, n'és un bon exemple.

El context de creixement dels moviments sobiranistes a Euskal Herria i Galiza i la seva força determinant en l'àmbit de l'Estat també esdevenen una oportunitat per bastir-hi aliances amb l'objectiu de reforçar els respectius moviments d'alliberament nacional, obrint diversos fronts que ens permetin sincronitzar els embats contra l'Estat i ser més forts i més efectius en els objectius compartits des dels Països Catalans.

El repte més immediat és aconseguir que la societat catalana torni a veure l'independentisme -i especialment l'independentisme d'esquerres- com l'eina política més útil per fer possible un país millor, un país on es pugui viure amb dignitat, sense bosses de pobresa, amb l'accés garantit a l'habitatge i a l'alimentació per part de tothom, equilibrat territorialment, diversificat econòmicament, respectuós amb el patrimoni natural i històric... Un país orgullós de la seva gent i de la seva diversitat. Un país que faci de la catalanitat del segle XXI la senya de la seva universalitat. I, per a això, cal que recuperem la confiança perduda i la credibilitat davant d'aquesta societat. Cal que arribem al 2031 havent recuperat i consolidat, per a l'independentisme, la majoria parlamentària i social necessària.

Iniciem un procés d'obertura i reconfiguració de l'àmbit de progrés a Catalunya i la resta dels Països Catalans amb l'objectiu de construir un nou espai d'esquerra nacional que respongui als reptes anteriorment formulats. Cal fer un pas endavant, parlant amb altres actors, amb la societat civil i posant el focus en la militància com a base per a l'acció política compartida i amb el compromís d'un treball a llarg termini. La base del nostre espai polític és el republicanisme democràtic que expressa el projecte polític de la llibertat exercida en la comunitat popular i en el marc de la nació catalana, que ens inclou solidàriament. És a l'esquerra nacional on Esquerra Republicana és forta. És des d'aquest espai que hem de fer créixer una alternativa política general al país, de mobilització popular i de govern. Amb altres, sumant per guanyar.

L'emancipació nacional és també una lluita per l'emancipació social, un instrument a l'abast del conjunt de la ciutadania i de la classe treballadora per progressar i recuperar posicions econòmiques i socials, així com per fer front a les oligarquies econòmiques que governen de l'Estat i el seu model d'explotació territorial, laboral i de recursos naturals per tal de mantenir els seus privilegis en detriment de la majoria, i per fer front al discurs d'odi. Per això, impulsarem la celebració d'una Conferència Nacional Sobiranista el 2026 i promourem, amb els agents socials i les formacions i entitats sobiranistes que s'hi vulguin sumar, campanyes informatives sobre les motivacions socials i econòmiques de la independència nacional, que arribin arreu del país, especialment en els sectors i territoris on ha obtingut, en les mobilitzacions populars i els processos electorals, menys suport.

Treballarem pel referèndum inevitable, per uns nous 1 i 3 d'octubre que ens duguin a fer efectiva la proclamació de la República Catalana, que és el nostre objectiu irrenunciable i per al qual no podem descartar, per voluntat pròpia, cap via democràtica.

L'emancipació nacional i social dels Països Catalans, la seva independència política en el context internacional, ha de ser la clau de l'acció política d'Esquerra Republicana en tots els seus àmbits d'actuació i en totes les institucions en què estigui present.

